

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Факултет организационих наука

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Подобност теме и кандидата Марине Босиљчић за израду докторске дисертације

Одлуком Наставно-научног већа Факултета организационих наука-Универзитета у Београду 05-01 бр. 3/87-18 од 11.09.2025. године именовани смо за чланове Комисије за преглед и одбрану приступног рада и оцену научне заснованости теме докторске дисертације кандидата **Марине Босиљчић** под насловом:

„Примена међународних стандарда за системе менаџмента у хуманитарним организацијама”

На основу материјала приложеног уз Захтев кандидата, Комисија подноси следећи

РЕФЕРАТ

1. Подаци о кандидату

1.1. Биографски подаци

Марина Босилчић рођена је 06.05.1992. године у Београду. Средњу школу завршила је у општини УБ. Дипломирала је на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду 2015. године, на одсеку за Славистику – руски језик и књижевност. На истом факултету стекла је и звање Мастер филологије у стручној области друштвено-хуманистичких наука, са просечном оценом 9,43. Током мастер студија, у оквиру Еразмус+ програма, припремала је мастер тезу на Универзитету у Грацу (Аустрија).

Запослена је на позицији је Супервизора за квалитет услуга у сектору Информационе технологије и сервисне подршке (ITSS Global Shared Services), у оквиру департмана за подршку и дигиталне трансформације (Support and Digital Transformation), у хуманитарној организацији Међународни комитет Црвеног крста. Одговорна је за управљање и оптимизацију квалитета услуге унутар GSS сектора, унапређивање процеса и покретање иницијатива за побољшање са циљем обезбеђивања континуираног оперативног напретка.

Уписала је докторске студије на Факллету организационих наука 2022. године. Тренутно је трећа година докторских студија на студијском програму Менаџмент и организација. Положила је свих девет, програмом предвиђених, испита на докторским студијама са просечном оценом 10.

1.2. Стечено научноистраживачко искуство

У наставку ће бити приказане научноистраживачке активности кандидата. Оне обухватају радове објављене на конференцијама и у часописима, од године уписа докторских студија, активности у извођењу наставе и преглед положених испита.

Током досадашњег рада Марина Босилчић је објавила више радова у земљи и иностранству и учествовала на више међународних и домаћих скупова и конференција.

1. Bosiljčić, M. (2025). Mapping agility factor dependencies in the IT sector of humanitarian organizations using the ISM approach. *Economic Analysis: Applied Research in Emerging Markets*, 58(2). <https://doi.org/10.28934/ea.1895>
2. Bosiljčić, M. (2024). Digital communications strategies for social impact in non-profit organizations. In *Proceedings of the XIX International Symposium: Unlocking the Hidden Potentials of Organization through Merging of Humans and Digitals*. SymOrg. (pp. 562-567). University of Belgrade, Faculty of Organizational Sciences.
3. Bosiljčić, M. (2024). AI as a service technology in humanitarian operations: Challenges and perspectives. In *Proceedings of the XIX International Symposium: Unlocking the Hidden Potentials of Organization through Merging of Humans and Digitals*. SymOrg. (pp. 568-573). University of Belgrade, Faculty of Organizational Sciences
4. Bosiljčić, M. (2023). Waste Management in Humanitarian Operations: A Review Article. In *XIV Conference of Business and Science SPIN'23: Digital and Green Economy Development* (pp. 162-168). University of Belgrade, Faculty of Organizational Sciences, Centre of Operations Management.

Предати радови (у поступку рецензије):

Часопис: *BizInfo Journal of Economics, Management and Informatics, Blace.* [M51]

1. Bosiljčić, M. & Marinković S. *Productivity Measurement in ICT Service Desk Support. A Case Study from the ICRC.*
2. Bosiljčić, M. *Exploring Agility in Humanitarian Organizations: Empirical Insights and Future Directions.*

Следи списак положених предмета на докторским студијама са оценама и ЕСПБ бодовима:

Р.бр.	Шифра	Назив предмета	Оцена	ЕСПБ
1.	Д22020	Животна средина здравље и сигурност	10 (десет)	10
2.	Д22111	Менаџмент квалитета и стандардизација - одабрана поглавља	10 (десет)	10
3.	Д22047	Методологија научно-истраживачког рада	10 (десет)	10
4.	Д22024	Интегрисане комуникације	10 (десет)	10
5.	Д22033	ИСИТ у маркетингу и комуникацијама - одабрана поглавља	10 (десет)	10
6.	Д22112	Систем менаџмента друштвене одговорности и животне средине	10 (десет)	10
7.	Д22043	Менаџмент знања - одабрана поглавља	10 (десет)	10
8.	Д22051	Модел у маркетингу и комуникацијама	10 (десет)	10
9.	Д22044	Менаџмент развоја	10 (десет)	10

Кандидат Марина Босилчић је дана 12.11.2025. године успешно одбранила приступни рад за израду докторске дисертације под називом „Примена међународних стандарда за системе менаџмента у хуманитарним организацијама”.

1.3. Оцена подобности кандидата за рад на предложеној теми

Узимајући у обзир:

- резултате остварене током досадашњег образовања;
- резултате истраживања и
- радно искуство у хуманитарној организацији,

закључује се да је Марина Босилчић у потпуности квалификована и припремљена да тему докторске дисертације самостално истражује и пружи научно-стручне доприносе у тој области.

2. Предмет и циљ истраживања

Предмет истраживања докторске дисертације обухватиће додатну анализу примене међународних стандарда за системе менаџмента у хуманитарним организацијама кроз студије случаја, са посебним акцентом на њихову улогу у унапређењу квалитета, транспарентности и одговорности током хуманитарног одговора. У фокусу ће бити и разлике између формалних (*de jure*) стандарда, као што су ISO 9001, ISO 22320, ISO 22361, ISO 22395 и ISO/IEC 27001, и неформалних (*de facto*) стандарда који су специфични за хуманитарни сектор, попут CHS, Sphere приручника, Хуманитарне повеље и Кодекса понашања Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца. Истраживање ће покрити начине на које различите заинтересоване стране усвајају и примењују стандарде, као и факторе који утичу на ниво и квалитет имплементације.

Циљ истраживања јесте да се утврди како примена стандарда доприноси унапређењу квалитета у раду, управљању, одговорности, ефикасности у раду хуманитарних организација, као и да се развије модел или препоруке за унапређење система менаџмента у хуманитарним организацијама, који би био прилагођен специфичним околностима.

Почетна листа библиографских извора који ће се користити приликом израде докторске дисертације:

- [1] Ahmed, A. H. A., Zainol, Z., & Mokhtar, N. (2022). An insight of accountability practices in non-governmental organizations (NGOs): The case of Yemen. *International Journal of Research in Business and Social Science*, 11(1), 178–186. <https://doi.org/10.20525/ijrbs.v11i1.1569>
- [2] AlertMedia. (2023). *ISO 22320: From chaos to control*. <https://www.alertmedia.com/blog/iso-22320-emergency-management/>
- [3] AlertMedia. (2025, March 31). *From chaos to control: How ISO 22320 strengthens emergency & incident response*. <https://www.alertmedia.com/blog/iso-22320-emergency-management/9>
- [4] ALNAP. (2022). *Data Story: What's the Shape and Size of the Humanitarian System?* <https://alnap.org/help-library/resources/2022-the-state-of-the-humanitarian-system-sohs--full-report/sohs-2022-chapter-2-what-is-the-shape-and-size-of-the-humanitarian-system/>
- [5] ALNAP. (2024). *The State of the Humanitarian System 2026 edition: Inception report*. https://alnap.cdn.ngo/media/documents/ALNAP_SOHS_2026_Inception_report-updated.pdf
- [6] American Society for Quality. (2025). *ISO 9001 – Quality resources*. <https://asq.org/quality-resources/iso-9001>
- [7] Baldassari, J. (2024). *De facto vs de jure: Key legal concepts explained. From Associate to Ambassador*. <https://www.fromassociatetoambassador.com/post/de-facto-vs-de-jure>
- [8] Barrett Communications. (2025). *What is ISO 9001? A primer for humanitarian aid organisations*. <https://www.barrettcommunications.com.au/news/what-is-iso-9001-a-primer-for-humanitarian-aid-organisations>
- [9] Bartleson, K. (2012). *What's the difference between de jure and de facto standards?* ElectronicDesign. <https://www.electronicdesign.com/technologies/embedded/article/21796209/whats-the-difference-between-de-jure-and-de-facto-standards>
- [10] Bernard, V. (2015). Tactics, techniques, tragedies: A humanitarian perspective on the changing face of warfare. *International Review of the Red Cross*, 97(900), 959–968. <https://doi.org/10.1017/S1816383116000212>
- [11] British Red Cross. (2023). *Florence Nightingale: The lady with the lamp*. <https://www.redcross.org.uk>

- [12] Brozmanová Gregorová, A., Bambúch, F., & Šolcová, J. (2024). The role of the non-governmental organisations and volunteers in organising support for Ukrainian refugees: The case study from Slovakia. IntechOpen. <https://doi.org/10.5772/intechopen.1005084>
- [13] Bundesministerium des Innern (BMI). (2016). *Konzeption Zivile Verteidigung (KZV)* (p.70). Bundesministerium des Innern. https://www.bbk.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/Mediathek/Publikationen/Zivilschutz/konzeption-zivile-verteidigung-kzv.pdf?__blob=publicationFile
- [14] Bundesamt für Bevölkerungsschutz und Katastrophenhilfe (BBK). (2020). *Sicherheit der Trinkwasserversorgung*. Teil 2. Bonn: BBK. https://www.bbk.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/Mediathek/Publikationen/PiB/PiB-15-sicherheit-trinkwasserversorgung-teil2.pdf?__blob=publicationFile
- [15] Cambridge Risk. (2023). *ISO 22361 crisis management standard*. <https://www.cambridge-risk.com/crisis-management/iso-22361-crisis-management-standard/>
- [16] Camp Coordination and Camp Management (CCCM) Cluster. (2025.). *Humanitarian coordination system overview*. <https://www.cccmcluster.org/resources/coordination-toolkit/humanitarian-coordination-system-overview>
- [17] Charter for Change. (2015). *Charter for change: Localisation of humanitarian aid*. <https://charter4change.files.wordpress.com/2019/06/charter4change-2019.pdf>
- [18] CHS Alliance. (2025). *Certification*. CHS Alliance. <https://www.chsalliance.org/verify/certification/>
- [19] CHS Alliance. (2015). *Humanitarian accountability report 2015: On the road to Istanbul*. Geneva: CHS Alliance.
- [20] CHS Alliance. (2022). *Humanitarian Accountability Report 2022: Accountability is Non-Negotiable*. Geneva: CHS Alliance.
- [21] CHS Alliance, Groupe URD, & Sphere. (2024). *The Core Humanitarian Standard on Quality and Accountability (Revised edition)*. Geneva, Switzerland: CHS Alliance. https://www.corehumanitarianstandard.org/_files/ugd/e57c40_f8ca250a7bd04282b4f2e4e810daf5fc.pdf
- [22] Christoplos, I. (2002). *Evaluation report: The Humanitarian Accountability Project first trial in Sierra Leone*. Geneva: HAP. <https://www.yumpu.com/en/document/read/22169073/evaluation-report-july-2002-ian-christoplos-hap-international>
- [23] Crises Control. (2023). *ISO 22320 Emergency Management: Key lessons*. <https://www.crisis-control.com/blogs/iso-22320-emergency-management>
- [24] Datta, D. (2025). Reclaiming the frontline in international non-governmental organizations (INGOs): Enhancing field-based decision-making in humanitarian operations. *International Journal of Sociology and Anthropology*, 17(1), 26-37. <https://doi.org/10.5897/IJSA2025.1014>
- [25] Davey, E., Borton, J., & Foley, M. (2013). *A history of the humanitarian system: Western origins and foundations*. Humanitarian Policy Group, Overseas Development Institute. <https://cdn.odi.org/media/documents/8456.pdf>
- [26] Défis Humanitaires. (2025). *Humanitarian aid: The challenge of funding and principles*. <https://defishumanitaires.com/en/2025/01/21/humanitarian-aid-the-challenge-of-funding-and-principles/>
- [27] Deloffre, M. Z. (2022). *The Sphere Project: Imagining better humanitarian action through reflective accountability institutions and practices*. Y M. Hilhorst, D. Hilhorst, & L. Schretlen (Eds.), *Political science and public policy 2022* (pp. 147–169). Edward Elgar Publishing. <https://doi.org/10.4337/9781802205817.00017>
- [28] DePinto, J. R. (2016). Corruption and the 2014 EVD crisis in Sierra Leone: Ebola as ‘total disease’. In M. Mustapha & J. J. Bangura (Eds.), *Democratization and human security in postwar Sierra Leone* (pp. 217–249). New York: Palgrave Macmillan.
- [29] Desportes, I. (2019). Getting relief to marginalised minorities: The response to Cyclone Komen in 2015 in Myanmar. *International Journal of Humanitarian Action*, 4(7). <https://sci->

hub.se/10.1186/s41018-020-00086-0

- [30] Development Initiatives. (2024). *Global humanitarian assistance report 2024*. <https://devinit.org>
- [31] DG ECHO Partners' Website. (2025). *Working with DG ECHO as an NGO partner, 2021–2027*. <https://www.dgecho-partners-helpdesk.eu/ngo/humanitarian-partnership-2021-2027>
- [32] Dierich, A., Tzavella, K., Setiadi, N., Fekete, A., & Neisser, F. (2019). Enhanced crisis-preparation of critical infrastructures through a participatory qualitative-quantitative interdependency analysis approach. In *Proceedings of the ISCRAM 2019 Conference*, Valencia, Spain.
- [33] Digital Skills & Jobs. (2023). *ISO/IEC 27001: International standard for information security*. <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/inspiration/resources/isoiec-27001-international-standard-information-security>
- [34] Dunant, H. (1986). *Un souvenir de Solférino (A memory of Solferino)* (Reprint of the 1862 ed.). ICRC
- [35] Dufour, M., Arroyo, P., & Montecinos, J. (2025). Navigating control and performance in emergency NGOs: The pivotal role of accountability. *Academia Revista Latinoamericana de Administración*, 38(2), 209–232. <https://doi.org/10.1108/ARLA-02-2024-0037>
- [36] Eddahiri, K., & Descatha, A. (2025). Integrated management systems for humanitarian aid work. *Disaster Medicine and Public Health Preparedness*, 19, e216. <https://doi.org/10.1017/dmp.2025.10160>
- [37] EDU4Standards. (2025). *Types of standardisation and classification of standards*. <https://edu4standards.eu/teacher-support-tool/basic-knowledge-raising-awareness-standardisation/23-types-standardisation-and>
- [38] EIQM. (2025). *ISO 22395 – Community security and resilience standard*. EIQM Certification. <https://eiqmcert.com/iso-22395/>
- [39] Euro Quality Standard INT doo. (2025). *ISO 9001 – Sistem menadžmenta kvalitetom*. <https://www.eurostandard.rs/iso-9001-sistem-menadzmenta-kvalitetom>
- [40] Euro Quality Standard INT doo. (2012). *Pojam i značenje ISO 9001 Sistema menadžmenta kvalitetom*. <https://www.eurostandard.rs/eqs-blog/pojam-i-znacenje-iso-9001-sistema-menadzmenta-kvalitetom/>
- [41] European Center for Not-for-Profit Law. (2025). *UN standards*. Преглед 20. августа, 2025. [ca https://ecn1.org/focus-areas/un-standards](https://ecn1.org/focus-areas/un-standards)
- [42] European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations. (2025). *Humanitarian principles*. Преглед 15. августа 2025. [ca https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/who/humanitarian-principles_en](https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/who/humanitarian-principles_en)
- [43] European Commission, Directorate-General for European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (DG ECHO) (2025). *Humanitarian partners*. https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/partnerships/humanitarian-partners_en
- [44] Everett, J., & Friesen, C. (2005). Humanitarian accountability and performance in the théâtre de l'absurde. *Public Administration Review*, 65(1), 94–108. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6210.2005.00434.x>
- [45] Fassin, D. (2012). *Humanitarian reason: A moral history of the present*. University of California Press.
- [46] Fearon, C. (2017). *Humanitarian quality assurance: Sierra Leone: Evaluation of Oxfam's humanitarian response to the West Africa Ebola crisis*. Oxfam.
- [47] Fekete, A., Bross, L., Krause, S., Neisser, F., & Tzavella, K. (2021). Bridging Gaps in Minimum Humanitarian Standards and Shelter Planning by Critical Infrastructures. *Sustainability*, 13(2), 849. <https://doi.org/10.3390/su13020849>
- [48] Food Security Cluster (FSC). (2021). Accountability to affected populations (AAP). In *Food Security Cluster handbook*, Chapter 1: The global humanitarian system – International humanitarian coordination mechanisms and humanitarian principles.

- <https://handbook.fscluster.org/docs/153-accountability-to-affected-populations>
- [49] Food Security Cluster (FSC). (2021). Protection from sexual exploitation and abuse. In *Food Security Cluster handbook*, Chapter 1: The global humanitarian system – International humanitarian coordination mechanisms and humanitarian principles. <https://handbook.fscluster.org/docs/154-protection-from-sexual-exploitation-and-abuse>
 - [50] Food Security Cluster Handbook (FS Cluster). (2023). *The Inter-Cluster Coordination Group: The Role of Inter-Cluster (Sector) Coordination*. <https://handbook.fscluster.org/docs/432-the-inter-cluster-coordination-group-the-role-of-inter-cluster-sector-coordination>
 - [51] Food Security Cluster Handbook (FS Cluster). (2025). *The Humanitarian Coordinator and the Humanitarian Country Team. Chapter 4 - The Humanitarian Coordination Architecture and Inter-Sectoral Coordination at Country Level*. <https://handbook.fscluster.org/docs/421-the-humanitarian-coordinator-and-the-humanitarian-country-team>
 - [52] Garciandia, R. (2023). Accountability of NGOs: The Potential of Business and Human Rights Frameworks for NGO Due Diligence. *King's Law Journal*, 34(3), 524–545. <https://doi.org/10.1080/09615768.2023.2283235>
 - [53] Global Communities. (2024). *Humanity at risk: Addressing challenges to principled humanitarian action*. <https://globalcommunities.org/blog/humanity-at-risk-addressing-challenges-to-principled-humanitarian-action/>
 - [54] Good Humanitarian Donorship (GHD). (2018). *Principles and good practice of humanitarian donorship*. <https://www.ghdinitiative.org>
 - [55] Global Protection Cluster. (2022). *Protection Cluster – What is the cluster approach?* https://globalprotectioncluster.org/sites/default/files/2022-12/protection_english.pdf
 - [56] GlobalSuite Solutions. (2025). *What is the ISO 27001 standard and what is its purpose?* <https://www.globalsuitesolutions.com/what-is-the-iso-27001-standard-and-what-is-its-purpose/>
 - [57] Hermann, E., & Oberholzer, S. (2019). Security risk management and risk aversion in the humanitarian sector: Assessing decision-making processes in local and international humanitarian NGOs. *The Graduate Institute of International and Development Studies & International Council of Voluntary Agencies*. https://www.icvanetwork.org/uploads/2023/11/Security-Risk-Management_Capstone-Final-Report_ICVA.pdf
 - [58] Hilhorst, D. (2003). *The real world of NGOs: Discourses, diversity and development*.
 - [59] Hilhorst, D. (2015). Taking accountability to the next level. In *Humanitarian Accountability Report 2015*, Geneva: CHS Alliance.
 - [60] Hilhorst, D., Melis, S., Mena, R., & van Voorst, R. (2021). Accountability in humanitarian action. *Refugee Survey Quarterly*, 40(3), 277–302. <https://doi.org/10.1093/rsq/hdab015>
 - [61] Hoare, A. (2024). *ISO 9001:2015 explained: What is the process approach?* Ideagen. <https://www.ideagen.com/thought-leadership/blog/iso-90012015-explained-what-is-the-process-approach>
 - [62] Humanitarian Action. (2025). *Cluster coordination at national level*. <https://humanitarianaction.info/article/cluster-coordination-national-level>
 - [63] Humanitarian Action. (2025). *National-level Inter-Cluster Coordination Groups (ICCGs)*. [https://humanitarianaction.info/article/national-level-inter-cluster-coordination-groups-iccgs#:~:text=All%20operations%20surveyed%20in%202023,gaps%20and%20enhance%20coordination%20efficiency.&text=The%20average%20size%20of%20national,and%20Afghan%20\(58%20members\)](https://humanitarianaction.info/article/national-level-inter-cluster-coordination-groups-iccgs#:~:text=All%20operations%20surveyed%20in%202023,gaps%20and%20enhance%20coordination%20efficiency.&text=The%20average%20size%20of%20national,and%20Afghan%20(58%20members))
 - [64] Humanitarian Leadership Academy. (2023). *Promoting Sphere humanitarian standards in Eastern Europe*. <https://www.humanitarianleadershipacademy.org/news/promoting-sphere-humanitarian-standards-in-eastern-europe/>
 - [65] Humanitarian Outcomes (2025). Global Database of Humanitarian Organizations (GDHO). Прейзето 1. септембра, 2025. са <https://humanitarianoutcomes.org/projects/gdho>
 - [66] Humanitarian Outcomes (2025). Global Database of Humanitarian Organizations (GDHO).

- Преузето 1. септембра, 2025. са <https://humanitarianoutcomes.org/gdho/search/results>
- [67] Humanitarian Quality Assurance Initiative (HQA). (2025). *CHS Certification vs Independent Verification*. https://hqai.contentfiles.net/media/documents/CHS-Certification_vs_Ind.Verification-2025-06-26.pdf
 - [68] Institute for Standardization of Serbia (ISS). (2018). *ISO 22320:2020 Security and resilience — Emergency management — Guidelines for incident management*. International Organization for Standardization. <https://iss.rs/en/project/show/iss:proj:76112>
 - [69] Institute for Standardization of Serbia (ISS). (2020). *SRPS ISO 22395:2020 – Security and resilience — Community resilience — Guidelines for supporting vulnerable persons in an emergency*. ISS. https://iss.rs/sr_Latn/project/show/iss:proj:76113
 - [70] Institute for Standardization of Serbia (ISS). (2022). *SRPS ISO/IEC 27001:2022. Information security, cybersecurity and privacy protection - Information security management systems*. https://iss.rs/sr_Cyrl/project/show/iss:proj:104705
 - [71] Institute for Standardization of Serbia (ISS). (2023). *SRPS EN ISO 22361:2023 – Security and resilience – Crisis management – Guidelines (ISO 22361:2022)* https://iss.rs/sr_Cyrl/project/show/iss:proj:102292
 - [72] Inter-Agency Network for Education in Emergencies (INEE). (2024). *Humanitarian standards*. Преузето 4. јула 2025. са <https://inee.org/collections/humanitarian-standards>
 - [73] Inter-Agency Standing Committee. (2025). *The Global Cluster Coordination Group*. <https://interagencystandingcommittee.org/the-global-cluster-coordination-group>
 - [74] Inter-Agency Standing Committee (IASC). (2018). *IASC plan for accelerating protection from sexual exploitation and abuse in humanitarian response at country-level, 2019*. <https://interagencystandingcommittee.org/iasc-champion-protection-sexual-exploitation-and-abuse-and-sexual-harassment/iasc-plan-accelerating-protection-sexual-exploitation-and-abuse-humanitarian-response-country-level>
 - [75] Inter-Agency Standing Committee. (2025). *The Inter-Agency Standing Committee*. <https://interagencystandingcommittee.org/the-inter-agency-standing-committee>
 - [76] Inter-Agency Standing Committee. (2016). *Inter-Agency Standing Committee Policy on protection in humanitarian action*. <https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacy-pdf/5ad5a7077.pdf>
 - [77] International Committee of the Red Cross. (2004). *From the Battle of Solferino to the eve of the First World War*. <https://www.icrc.org/en/doc/resources/documents/misc/57jnv.html>
 - [78] International Committee of the Red Cross. (2025). *UN, Minimum Humanitarian Standards*. <https://casebook.icrc.org/case-study/un-minimum-humanitarian-standards>
 - [79] International Council of Voluntary Agencies (ICVA). (2025). *8 Things You Should Know About HCTs*. <https://www.icvanetwork.org/blog/8-things-should-know-about-hcts/>
 - [80] International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRC). (1995). *The Code of Conduct for the International Red Cross and Red Crescent Movement and NGOs in disaster relief*. <https://media.ifrc.org/ifrc/who-we-are/the-movement/code-of-conduct/>
 - [81] International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies & International Committee of the Red Cross (IFRC & ICRC). (1994). *The Code of Conduct for the International Red Cross and Red Crescent Movement and NGOs in Disaster Relief*. <https://www.ifrc.org/document/code-conduct-international-red-cross-and-red-crescent-movement-and-ngos-disaster-relief>
 - [82] International Organization for Migration (IOM). (2019). *Accountability to affected populations*. <https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbd12616/files/documents/Two-page%20Brief%20on%20AAP.pdf>
 - [83] International Organization for Migration, Counter Trafficking in Emergencies (IOM CTIE). (2025). *Core Humanitarian Standard: Quality and Accountability*. <https://ctic.iom.int/en/resources/core-humanitarian-standard-quality-and-accountability>
 - [84] International Organization for Standardization. (2015). *ISO 9001:2015 Quality management*

- systems — Requirements*. <https://www.iso.org/standard/62085.html>
- [85] International Organization for Standardization. (2018). *ISO 22395:2018 Security and resilience — Community resilience — Guidelines for supporting vulnerable persons in an emergency*. ISO. <https://www.iso.org/standard/50291.html>
- [86] International Organization for Standardization (ISO). (2022). *ISO 22361:2022 Security and resilience — Crisis management — Guidelines (1st ed.)*. <https://www.iso.org/standard/50267.html>
- [87] International Organization for Standardization (ISO) & International Electrotechnical Commission (IEC). (2022). *ISO/IEC 27001:2022—Information security, cybersecurity and privacy protection: Information security management systems—Requirements*. ISO. <https://www.iso.org/standard/27001>
- [88] International Review of the Red Cross. (2025). *Imperfect relief: Challenges to the impartiality and identity of humanitarian action*. <https://international-review.icrc.org/articles/imperfect-relief-challenges-to-the-impartiality-and-identity-of-humanitarian-action-925>
- [89] IT Governance. (2022). *ISO/IEC 27001:2022 – Information security management — The international standard for information security*. <https://www.itgovernance.co.uk/iso27001>
- [90] Jones, D. (2024). *Guide to ISO 22320: Emergency management requirements for incident response* [PDF]. Noggin. https://www.noggin.io/hubfs/Content/Guides/ISO_22320_A4_Web.pdf
- [91] Karina, S., Khan, R., & Raza, A. (2025). The role of non-governmental organizations (NGOs) in law enforcement and human rights. *Rechtsnormen Journal of Law*, 3(2), 124–134. <https://doi.org/10.70177/rjl.v3i2.2094>
- [92] Kelechava, B. (2020). Vulnerable persons in emergency — ISO 22395. *American National Standards Institute*. ANSI Blog. <https://blog.ansi.org/ansi/vulnerable-persons-emergency-iso-22395/>
- [93] Kyamusugulwa, P. M., Hilhorst, D., & Jacobs, C. (2018). Accountability mechanisms in community-driven reconstruction in Eastern Democratic Republic of Congo. *Development in Practice*, 28(1), 4–15, <https://www.jstor.org/stable/48538677>
- [94] Labbe, J. (2015). How do humanitarian principles support humanitarian effectiveness? In *Humanitarian accountability report 2015* (pp. 18–28). CHS Alliance. <https://www.chsalliance.org/get-support/resource/har-2020/>
- [95] Lie, J.H.S. (2020). The humanitarian-development nexus: humanitarian principles, practice, and pragmatics. *Journal of International Humanitarian Action* 5, 18. <https://doi.org/10.1186/s41018-020-00086-0>
- [96] Maalouf, J. (2022). *The role of non-governmental organizations in the implementation of the international humanitarian law* (Master's dissertation, Lebanese University, Faculty of Law and Political and Administrative Science). Lebanese University. <http://dspa.ul.edu.lb/static/uploads/files/master-thesis/2022/m-070-12-2022.pdf>
- [97] Maxwell, D., & Gelsdorf, K. H. (2019). *Understanding the humanitarian world*. Routledge.
- [98] Médecins Sans Frontières. (2025). *Médecins Sans Frontières*. <https://www.msf.org/>
- [99] Melis, S., & Hilhorst, D. (2020). When the mountain broke: Disaster governance in Sierra Leone. *Disaster Prevention and Management: An International Journal*, 30(6), 14–25.
- [100] Mena, R., Hilhorst, D., & Peters, K. (2019). *Disaster risk reduction and protracted violent conflict: The case of Afghanistan*. https://repub.eur.nl/pub/120072/2019-09_DRR-in-Afghanistan_ODI-ISS.pdf
- [101] Miškolci, S., & Rajchlová, J. (2024). Evaluation of the quality of management processes as a determinant of NGOs' effectiveness. *Nonprofit Management and Leadership*, 35(1), 91–110. <https://doi.org/10.1002/nml.21615>
- [102] Morrow, E., & Humanitarian Access Specialist. (2025, May). *Putting the humanitarian principles into practice: A practical guide for humanitarian NGO leaders* [PDF]. The ICVA Demystifies Series. https://www.icvanetwork.org/uploads/2025/05/Putting_the_Humanitarian_Principles_into_P

- [103] Nadig, A. (2021). How standards contribute to the humanitarian sector. In *The humanitarian machine* (1st ed., p. 14). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003139867>
- [104] National Natural Disaster Management Committee. (2015). *Situation report No. 3*. Nay Pyi Daw: NNDMC.
- [105] Nightingale, F. (1860). *Notes on Nursing: What It Is, and What It Is Not*. D. Appleton and Company, New York. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2012.04.025>
- [106] Nightingale, F. (1860). *Notes on nursing: What it is, and what it is not*. Harrison. <https://doi.org/10.5479/sil.115755.39088000839392>
- [107] Noggin. (2023). *What you need to know about ISO 22361 crisis management standard*. <https://www.noggin.io/blog/what-you-need-to-know-about-iso-22361-crisis-management-standard>
- [108] Norwegian Refugee Council. (2016). *Humanitarian principles in practice* [PDF]. <https://www.nrc.no/globalassets/pdf/position-papers/humanitarian-principles-in-practice/2016-humanitarian-principles-in-practice.pdf>
- [109] Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). (2015). *Myanmar: Flood affected areas*. ReliefWeb. <https://reliefweb.int/map/myanmar/myanmar-flood-affected-areas-3-aug-2015>
- [110] Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). (2019). *A collective approach to community engagement in Afghanistan*. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs.
- [111] Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). (2020). *Humanitarian response plan Afghanistan (2018–2021)*. United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. <https://afghanistan.un.org/en/89939-humanitarian-response-plan-afghanistan-2018-2021>
- [112] Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). (2024). *Global Humanitarian Overview 2025*. <https://www.unocha.org/publications/report/world/global-humanitarian-overview-2025-enarfres>
- [113] Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). (2025). *Global Humanitarian Overview 2025*. <https://www.unocha.org/publications/report/world/global-humanitarian-overview-2025-enarfres>
- [114] Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). (2012). *OCHA on Message: The Cluster Approach*. <https://www.onlinelibrary.iihl.org/wp-content/uploads/2020/05/2012-OCHA-Cluster-Approach.pdf>
- [115] Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights. (2025). *International standards*. <https://www.ohchr.org/en/development/international-standards>
- [116] Overseas Development Institute. (2025). *Humanitarian NGOs: Challenges and trends* [PDF]. <https://media.odi.org/documents/349.pdf>
- [117] Oxfam Hong Kong/Macau. (2025). *Vision and mission* [Oxfam in Macau]. <https://www.oxfam.org.mo/en/about-us/vision-mission-core-values>
- [118] Oxfam International. (2025). *What we believe*. <https://www.oxfam.org/en/what-we-do/about/what-we-believe>
- [119] Paciarotti, C., Piotrowicz, W. D., & Fenton, G. (2021). Humanitarian logistics and supply chain standards: Literature review and view from practice. *Journal of Humanitarian Logistics and Supply Chain Management*, 11(3), 550–573. <https://doi.org/10.1108/JHLSCM-11-2020-0101>
- [120] Peters, S. (2025). *The Ultimate Guide to ISO 27001: Information security management systems*. ISMS.online. <https://www.isms.online/iso-27001/>
- [121] Radtke, K., & Roepstorff, K. (Eds.). (2025). *An Introduction to Humanitarian Action* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003350279>
- [122] ReliefWeb (2025). *NGO Guide to Humanitarian Country Team Terms of Reference*. <https://reliefweb.int/report/world/ngo-guide-humanitarian-country-team-terms-reference->

may-2025

- [123] ReliefWeb Response. (2025). *Inter-cluster coordination. Humanitarian Coordination Overview*. <https://response.reliefweb.int/afghanistan/inter-cluster-coordination>
- [124] Resilia. (2023). *What is ISO 22361 and how does it assist in crisis management?* <https://resilia.pl/en/blog/what-is-iso-22361-and-how-does-it-assist-in-crisis-management/>
- [125] Roth, S., Purkayastha, B., & Denskus, T. (Eds.). (2024). *Handbook on humanitarianism and inequality*. Edward Elgar Publishing.
- [126] Rutaba, Y. (2022). Determinants of humanitarian logistics performance to effective disaster relief operations in addressing pandemics in Tanzania. *African Journal of Empirical Research*, 3(1), 128–139. <https://doi.org/10.51867/ajernet3.1.12>
- [127] Saleh, F. I. M., & Karia, N. (2020). Management for international development and aid projects: A new conceptual model. *Nonprofit Management and Leadership*, 31(2), 257–276. <https://doi.org/10.1002/nml.21431>
- [128] Skinner, R., & Lester, A. (2012). Humanitarianism and empire: New research agendas. *The Journal of Imperial and Commonwealth History*, 40(5), 729–747. <https://doi.org/10.1080/03086534.2012.730828>
- [129] Sphere Association. (2018). *The Sphere Handbook: Humanitarian Charter and Minimum Standards in Humanitarian Response* (2018 ed.). <https://spherestandards.org/handbook/>
- [130] Sphere Project. (2005). *The Humanitarian Charter*. https://ec.europa.eu/echo/files/evaluation/watsan2005/annex_files/Sphere/SPHERE3%20-%20The%20Humanitarian%20Charter.pdf
- [131] Sphere. (2021). *Sphere strategy 2021–2025*. <https://spherestandards.org/wp-content/uploads/Sphere-Strategy-2025.pdf>
- [132] Stark, M. (2020). Florence Nightingale: A vision for nursing. In *Nursing history review* (Vol. 28, pp. 3–14). Springer. <https://doi.org/10.1891/1062-8061.28.3>
- [133] Swann, G. (2010). *International Standards and Trade: A Review of the Empirical Literature*. OECD Trade Policy Papers, No. 97, OECD Publishing, Paris <https://doi.org/10.1787/5kmdbg9xktwg-en>
- [134] UNHCR Emergency Handbook. (2025). *Humanitarian principles*. <https://emergency.unhcr.org/protection/protection-principles/humanitarian-principles>
- [135] UNICEF. (2025). *Emergencies*. <https://www.unicef.org/emergencies>
- [136] UNICEF. (2025). *Humanitarian principles*. In *Core Commitments for Children: Global standards and principles*. <https://www.corecommitments.unicef.org/cc-1-3>
- [137] United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). (2025). *Accountability to affected people (AAP)*. <https://emergency.unhcr.org/protection/protection-principles/accountability-affected-people-aap>
- [138] United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR). (2025). *Cluster approach*. In *Emergency Handbook*. <https://emergency.unhcr.org/coordination-and-communication/cluster-system/cluster-approach>
- [139] United Nations. (н.д.). *Our work*. <https://www.un.org/en/our-work>
- [140] United Nations. (н.д.). *UN System*. www.un.org/en/about-us/un-system
- [141] United Nations Office for Disaster Risk Reduction. (2025). *What is the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction?* <https://www.undrr.org/implementing-sendai-framework/what-sendai-framework>
- [142] United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). (2020). *Accountability to affected people (AAP) guide for organisations seeking to implement Afghanistan Humanitarian Fund projects*. https://onegms.unocha.org/pubdocs/Allocationsdocs/AFG-AllocDocs_2024_59_63.pdf
- [143] United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East. (2025). *Humanitarian principles*. <https://www.unrwa.org/humanitarian-principles>
- [144] Ursu, S. (2023). *A brief history of Oxfam International*. DevelopmentAid. <https://www.developmentaid.org/news-stream/post/162161/a-brief-history-of-oxfam>

- [145] van Engeland, A. (2011). *Civilian or combatant? A challenge for the 21st century*. Terrorism and Global Justice Series. New York: Oxford Academic
- [146] Verboom, D. (2002). *Medair believed to be first humanitarian aid organization worldwide to achieve ISO 9001:2000* [PDF]. International Organization for Standardization (ISO). https://www.iso.org/iso/ims_2002-5_medair.pdf
- [147] Verboom, D. (2002). *Medair and the ISO 9001 quality standard*. Humanitarian Practice Network, 20(19). <https://odihpn.org/en/publication/medair-and-the-iso-9001-quality-standard/>
- [148] VOICE. (н.д.). *Humanitarian principles under threat? The Brussels launch of the State of the Humanitarian System report 2022 and VOICE 30 years' anniversary*. <https://voiceeu.org/news/humanitarian-principles-under-threat-the-brussels-launch-of-the-state-of-the-humanitarian-system-report-2022-and-voice-30-years-anniversary>
- [149] von Pilar, U. (2013). Alles Brüder? Eine kurze Geschichte der humanitären Hilfe [All brothers? A brief history of humanitarian aid]. In J. Lieser & D. Dijkzeul (Eds.), *Handbuch humanitäre Hilfe* (pp. 29–53). Springer.
- [150] Wheeler, B. (2023). *Implementing ISO 22361: How to build a crisis management program*. Bryghtpath. <https://bryghtpath.com/implementing-iso-22361>
- [151] World Food Programme USA. 2021. *American Hunger Heroes: Herbert Hoover. The First International Food Relief Operation of Its Kind*. www.wfpusa.org/articles/historys-hunger-heroes-herbert-hoover
- [152] World Health Organization (WHO). (2017). *Operational guidance on accountability to affected populations*. <https://www.who.int/docs/default-source/documents/publications/operational-guidance-on-accountability-to-affected-populations.pdf>
- [153] Мијатовић, И. (2019). *Стандардизација*. Факултет организационих наука, Београд
- [154] Филиповић, Ј. и Ђурић, М. (2024). *Основе квалитета*, Факултет организационих наука, Београд
- [155] Филиповић, Ј., Ђурић, М., и Русо, Ј. (2018). *Систем менаџмента квалитета*, Факултет организационих наука, Београд

3. Полазне хипотезе

На основу дефинисаног предмета и циљева истраживања, у приступном раду изведене су следеће хипотезе које могу послужити за даље разматрање у докторској дисертацији.

Општа хипотеза:

H0: Примена стандарда у хуманитарним организацијама значајно унапређује квалитет, ефикасност, транспарентност и одговорност деловања хуманитарних актера.

Посебне хипотезе:

H1: Примена међународних стандарда доводи до повећања нивоа одговорности и транспарентности организација према погођеним заједницама.

H2: Имплементација стандарда за систем менаџмента квалитета (нпр. ISO 9001) и менаџмент кризама (ISO 22320) утиче на унапређење интерних процеса и бољу координацију унутар организација.

H3: Постоје значајне разлике у степену и начину примене међународних стандарда између различитих хуманитарних организација у зависности од њихових капацитета, сектора деловања и институционалних оквира (вредносни, правни, организациони и регулаторни оквир).

H4: Недостатак институционалних, људских и финансијских ресурса представља главну препреку за ефикасну и доследну примену међународних стандарда у хуманитарним организацијама.

H5: Упоредна анализа ISO стандарда (нпр. ISO 9001, ISO 22320) и специфичних хуманитарних стандарда (CHS, Sphere) може пружити основу за развој комбинованог или иновативног модела примене стандарда за системе менаџмента, који би повећао ефикасност и кредибилитет хуманитарних организација.

4. Научне методе истраживања

У процесу истраживања и израде приступног рада, а са циљем да се испитају постављене хипотезе и утврди степен усклађености постојећих студија са међународним стандардима, биће коришћене различите методе прикупљања, структурирања и аналитичког сагледавања доступних научних публикација и студија претежно из хуманитарног сектора.

Истраживање ће започети систематским прегледом и анализом доступног садржаја литературе и докумената који се односе на примену међународних стандарда у хуманитарним организацијама. Овај поступак обухватиће преглед најрелевантнијих публикација као што су Sphere Handbook, Core Humanitarian Standard, ISO стандарди (ISO 9001, ISO 22320, ISO/IEC 27001, ISO 22361, ISO 22395), Кодекс понашања Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца, као и извештаје компетентних тела (ALNAP, OCHA, CHS Alliance). Анализом и синтезом постојећих извора обезбедиће се основни теоријски оквири релевантни за предмет истраживања.

На основу база података (GDHO, ALNAP) биће примењена посебна метода системског мапирања хуманитарних организација и стандарда које организације примењују у циљу идентификације образаца примене стандарда према типу организације, сектору деловања и географском домету. У истраживању ће бити примењени критеријуми за идентификацију хуманитарних организација према њиховом географском домену (глобалне, регионалне, локалне), областима деловања (здравство, социјална заштита, образовање, људска права), величини и капацитетима.

Метода компаративне анализе створиће услове да се упореде различити модели стандарда и утврде специфичности њихове примене, које проистичу из институционалних, културолошких и организационих контекста.

Стандарди као што су ISO 9001 и ISO 22320 биће упоређени са стандардима CHS и Sphere у оквиру компаративне анализе у погледу формализације процеса, фокуса на кориснике и мере одговорности. Овај поступак указаће на предности и ограничења сваког модела.

Након тога, метода бенчмаркинга биће примењена у циљу идентификације и поређења најбољих пракси у раду хуманитарних организација. Поређење ће се вршити на основу функција и операција (нпр. менаџмент квалитета, процеса, одговорност према корисницима/заједницама, транспарентност у финансијама, менаџмент ванредним ситуацијама). Ова метода омогућиће сагледавање постојећих разлика и креирање препорука за унапређење.

Комбинације индуктивног и дедуктивног приступа користиће се за формулисање закључака на основу прикупљених података о процесу развоја стандарда и њиховој примени у пракси. Индуктивна метода пружиће могућност за извођењем општих закључака из специфичних

студија случаја, док би се дедуктивна метода користила за проверу постављених хипотеза на основу постојећег теоријског оквира.

Метода испитивања обухватиће анализу студија случаја како бисмо уочили ефекте имплементације и утицај на транспарентност и квалитет у раду.

Поред тога, у истраживању ће бити примењена метода анкетирања путем упитника, којим ће се прикупити подаци директно од представника хуманитарних организација. Упитник ће обухватити питања у вези са применом стандарда, њиховим предностима, ограничењима и изазовима са којима се организације срећу у пракси. Прикупљени подаци ће послужити за идентификацију елемената који имају утицај на доследност усклађивања са међународним стандардима, а њихова даља анализа биће коришћена за тестирање постављених хипотеза.

5. Очекивани научни допринос

Истраживање има за циљ да допринесе како теоријском тако и практичном унапређењу рада хуманитарних организација. Очекује се да ће рад имати следеће доприносе:

Научни доприноси који се очекују:

- Систематизована постојећа знања о примени међународних стандарда у хуманитарним организацијама
- Критичка анализа примене међународних стандарда, њихових предности и ограничења
- Развијање теоријског оквира за анализу стандарда у различитим организационим јединицама и квалитета услуга које организације пружају
- Систематизација и упоредна анализа ISO стандарда и хуманитарних стандарда (CHS, Sphere) ради утврђивања њихове комплементарности или раздвојености
- Идентификација фактора који утичу на степен успешности примене стандарда (културолошки, финансијски и организациони фактори)

Професионални доприноси огледају се у:

- Практичном прегледу постојећих примера примене стандарда у хуманитарним организацијама
- Указивању на конкретне изазове у процесу усклађивања са стандардима
- Изради смерница и препорука за примену стандарда за системе менаџмента у хуманитарним организацијама
- Предлогу комбинованог или иновативног модела који се може користити за унапређење транспарентности, ефикасности и одговорности

Социјални доприноси се односе на:

- Јачање кредибилитета хуманитарних организација и поверења у њихов рад, промовисањем стандардизације и одговорности
- Допринос формирању политика и стратегија у области хуманитарног одговора кроз препоруке засноване на истраживању
- Ширење свести о значају међународних стандарда међу њиховим кључним актерима

- Допринос јачању културе одговорности у хуманитарном сектору кроз препоруке за доследнију примену стандарда
- Подршка донаторима и руководиоцима у усмеравању ресурса и дефинисању стратегија заснованих на истраживачким налазима.

6. План истраживања и структура рада

Истраживање ће се спроводити у више фаза, како би се обезбедила доследност и исправност резултата:

Фаза I – Теоријска и методолошка основа:

- Преглед и анализа релевантне додатне литературе, докумената и стандарда
- Систематизација кључних налаза

Фаза II – Емпиријско истраживање:

- Спровођење анкетног упитника са представницима организација.
- Прикупљање података о практичним изазовима у примени стандарда

Фаза III – Анализа резултата и верификација хипотеза:

- Тестирање постављених хипотеза кроз анализу података.
- Идентификација комплементарности и разлика између стандарда.

Фаза IV – Синтеза и израда модела:

- Формулисање модела интегрисане примене стандарда.
- Израда препорука и смерница за унапређење менаџмента у хуманитарним организацијама.

Оквирно, структуру докторске дисертације сачињаваће следећа поглавља:

УВОД

- 1.1. Дефинисање предмета истраживања
- 1.2. Циљеви истраживања
- 1.3. Полазне хипотезе
- 1.4. Методологија истраживања
- 1.5. Очекивани допринос рада
- 1.6. План истраживања и структура рада

2. ТЕОРИЈСКО-КОНЦЕПТУАЛНИ ОКВИР

- 2.1. Дефиниција и значење међународних стандарда
- 2.2. Контекстуални оквир и изазови примене
- 2.3. Основни принципи хуманитарне акције
- 2.4. Историјски развој хуманитарног деловања и стандардизације

2.5. Етичка и правна основа хуманитарног деловања

3. ХУМАНИТАРНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И КОНТЕКСТУАЛНИ ОКВИР

3.1. Типологија и класификација хуманитарних организација

3.1.1. Мапирање глобалног хуманитарног сектора 22

3.1.2. Расподела организација по сектору деловања

3.1.3. Број међународних и националних организација

3.1.4. Заступљеност организација по субрегионима

3.1.5. Секторска покривеност – број земаља

3.1.6. Укупан број земаља по типу организације

3.2. Институционална координација у хуманитарним одговорима

3.2.1. Међуагенцијски стални комитет

3.2.2. Обавезе о одговорности према погођеним заједницама и заштита од сексуалне експлоатације и злостављања

3.2.3. Кластерски приступ

3.2.4. Хуманитарни тим земље

3.2.5. Интеркластерска координациона група

4. МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ У ХУМАНИТАРНОМ СЕКТОРУ

4.1. ISO стандарди и системи менаџмента

4.1.1. ISO 9001 – Систем менаџмента квалитета

4.1.2. ISO 22320 – Менаџмент ванредним ситуацијама

4.1.3. ISO/IEC 27001 – Системи менаџмента безбедношћу информација

4.1.4. ISO 22361 – Кризни менаџмент

4.1.5. ISO 22395 - Отпорност заједнице – Смернице за подршку рањивим групама ванредним ситуацијама

5. ХУМАНИТАРНИ СТАНДАРДИ И ЕТИЧКИ ОКВИРИ

5.1. Основни стандард хуманитарног деловања о квалитету и одговорности

5.2. Sphere Стандард: Хуманитарна повеља и минимални стандарди у хуманитарном одговору

5.3. Хуманитарна повеља

5.4. Кодекс понашања за Међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца и невладине организације (НВО) у пружању помоћи у ванредним ситуацијама

6. КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ КЉУЧНИХ СТАНДАРДА

7. ПРИМЕНА СТАНДАРДА У ХУМАНИТАРНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

7.1. Примери имплементације стандарда (Авганистан, Сијера Леоне, Мјанмар)

7.1.1. Пример имплементације стандарда у Авганистану

7.1.2. Пример имплементације стандарда у Сијера Леоне

7.1.3. Пример имплементације стандарда у Мјанмару

8. СТУДИЈЕ СЛУЧАЈА

9. ИСТРАЖИВАЧКИ МОДЕЛ И МЕТОДОЛОГИЈА

10. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

10.1. Дискусија

10.2. Кључни доприноси

10.3. Ограничења докторске дисертације

10.4. Препоруке за будућа истраживања

11. ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

7. Закључак и предлог

Из изложеног се може закључити да кандидат Марина Босиљчић испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању за одобрење израде докторске дисертације под насловом **„Примена међународних стандарда за системе менаџмента у хуманитарним организацијама”**. Кандидат поседује неопходна теоријска и методолошка знања за успешно спровођење докторског истраживања у области управљања квалитетом. Тема је мултидисциплинарна и изразито актуелна, јер интегрише концепте система менаџмента, хуманитарног одговора и стандардизације у контексту све већих глобалних изазова у хуманитарном сектору. Рад доприноси развоју научне мисли и ствара основ за даље истраживање у оквиру докторске дисертације, са могућношћу да предложени концепти утичу на побољшање хуманитарног сектора у националним и међународним оквирима.

На основу свега наведеног, комисија предлаже Наставно-научном већу да прихвати предложену тему и одобри израду пријављене докторске дисертације. За ментора докторске дисертације предлажу се др Јован Филиповић, редовни професор Факултета организационих наука, Универзитета у Београду и др Јелена Русо, доцент на Факултету организационих наука, Универзитета у Београду.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

др Јован Филиповић, редовни професор,
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

др Тамара Властелица, редовни професор,
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

др Младен Ђурић, редовни професор,
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

др Јелена Русо, доцент,
Универзитет у Београду, Факултет организационих наука

др Андреа Иванишевић, редовни професор,
Универзитет у Новом Саду, Факултета техничких наука

Београд, 04.12.2025.